

S. Šikeť

Bindermeister (debnársky majster)

Wien, /V., Reinprechtsdorferstrasse Nr. 46/ III. Beatrixgasse 1.

Wien, 9. marca 1892

Drahý brat!

Pozdravujem Ťa ako brat aj celú rodinu, prajem Vám veľa šťastia, zdravia od dobrého pána boha.

Dopis som dostal v utorok pred obedom, z ktorého som vyrozumel, že Ty i všetci veľmi pochybujete o mne. Že som peniaze ešte doposiaľ nedostal, kým stará mama ešte žije, čo to má znamenať. Predsa ja veľmi dobre viem, že je to moja synovská povinnosť starú mamu hmotne podporovať. Veď sa aj snažím, aby som jej biedu, v ktorej je, zmenil na jeden skvúci život. Aby ona celkom bezstarostne trávila svoje posledné dni.

Doteraz môže povedať, že že som jej vždy najlepšie pomáhal a podporoval ju, aj ju budem, kým bude živá. Či teda celá rodina, ako som pobadal, stratila vo mňa dôveru.

Drahý brat, švagor aj celá rodina!

Nepredstavujte si vo mne nejakého lumpa, alebo bezosožného, na nič nie súceho. Toto ma veru veľmi mrzí, však som nič neprehajdával z môjho majetku, ani zo žiadneho druhého. Ale skôr, ako som už písal, že som zarobil 100 forintov z predaja krčmy. Vždy na tom pracujem, aby som si zabezpečil budúcnosť, aby som časom radšej ja pomáhal svojim pokrvným príbuzným ako len môžem, skôr ako by som ja niekoho ukrátil.

Teda ani jednému sa nepáči, že som si teraz dom kúpil, a, že moje peniaze, ktoré teraz nutne potrebujem, pýtam od Vás. Veď proboval som to už aj prv, čo si mi Ty brat radil, že najprv dom prepísať na moje meno, že potom dostanem peniaze koľko sa mi bude páčiť. Dobre by bolo, ale ten pán to nespraví na žiaden pád, bojí sa toho, že by som ich potom z domu vytisol. A môžem mu platiť ako chcem, lebo istá vec je, že hocijaká nemovitosť, nech je to dom, vinica, alebo len obchod, keď je už raz prepísaný, na úrade sa nikto nespýta, či je zaplatený alebo nie.

Aj teraz v utorok, ako som list dostal, hneď som utekal k nemu, či by bol ochotný nejako sa dohodnúť. Či najprv prepísať a potom si vezmem pôžičku. Lebo ako som teraz dostal ten list, ukázal som mu ho, dal som mu ho pretlmočiť, že ja tie svoje peniaze skôr ako o štvrt' roka nemôžem dostať. Jeho to nezaujíma, lebo ja som pod tou podmienkou kupoval ako si to prial: hneď, najneskoršie behom šesť týždňov všetko do krajciara vyplatiť.

Len to je chyba, že som na večnosť zabudol, že v pukanskej sporitelni taká dlhá doba treba na výpoveď. Lebo tu som už aj vložil aj vybral svoje peniaze a zase ich vložil, ale tu s trojdňovou výpoveďou dajú hoci aj 50.000.

Takýmto pádom by bolo pre mňa veľké nebezpečie, keby som behom jedného mesiaca nezohnal tie peniaze. Povedal totiž ten istý, že dom predá druhému a môj 500 forintový

závdavok nie je povinný vrátiť, lebo má súrnu cestu, nemôže tu tak dlho čakať. On by ho mohol predať ihneď druhému, ktorý by mu bol zaraz celú sumu zaplatil. Ale ja som šikovne vrazil do toho 500 forintov a sľúbil som mu behom šiestych týždňov zaplatiť /dva týždne sa už minuli/, lebo by ho boli vyhabli. Všetci za tento dom behom pár rokov, keď tam budú hustejšie stavať /na leto už začnú/, dostanem zaň 10.000 forintov aj o pol noci.

Teda milý brat, teraz nemôžem inak, peniaze musia byť, lebo tratím 500 forintov, a to by ma do smrti mrzelo. Prosím Ťa, urob mi to z bratskej lásky, keď si nechceš so mnou začať. Myslím si, že nikdy nebude potrebný súd medzi nami, to by bolo už to posledné.

Všetci potom, keď dom bude môj, a budeš potrebovať peniaze Ty alebo švagor, môžem Vám požičať aj 1.000 forintov, nielen 400. Ale teraz predbežne nenachádzam žiadny iný spôsob, lebo tu nemám takého dobrého priateľa, ktorý by mi mohol pomôcť, a ja sám musím mať rozum a pasovať sa s týmto prešibaným svetom. Choď ihneď do sporitelne, snáď TI dajú ihneď ak majú peniaze v hotovosti, alebo aspoň behom 3 – 4 týždňov. Nech radšej stiahnu úroky a tie môžeš zdržať.

Všetci ja potom starej mame pošlem peniaze neskôršie, všetci z tých úrokov ona aj tak nemôže vyžiť. Ved' z tých 20 forintov ani vrabec nevyžije do roka. Ved' ja jej chcem viacej platiť, prípadne, keď si to tak stará mama praje, môžeš jej zdržať 50 forintov istiny, ktorú jej daj do ruky. S tou už nebudem nikdy viac počítať, a keď sa jej minie, zase jej pošlem ďalších 50 forintov. Keď teda ona nechce ku mne prísť, ja za to nemôžem, ale dúfam, že keď Vy raz budete vidieť môj osud, všetci si budete dobre myslieť o mne.

Teda Ťa ešte raz s prosbou vyzývam, milý brat a švagor, urobte to ako sa len dá čo najskôr. Keby to už vonkoncom ináč nešlo, tak aspoň Ty 300 a švagor 100 forintov, ani to nedbám. Potom si náradie lacnejšie predám a nejakých 100 forintov takto získam. Ale predsa by bolo najlepšie 500 forintov. Ja si ich potom neskôršie požičiam a dám Vám ich, ale teraz na žiaden pád nemôžem inak. Keby Vám nevydali tie peniaze, že by ste si zobrali pôžičku zo sporitelne, spravte to a úroky mi odrátajte i poštové trovy, len už čím rýchlejšie, tým lepšie. Dopis súrne čakám...

S. Šiket